

## Mondelinge vragen fractie PvdD voor Vragenuur PS 23 mei 2022

Mondelinge vragen van het Statenlid Fabian Zoon (Partij voor de Dieren) over ontbreken Klimaattoets bij project Zeesluis IJmuiden

### Inleiding<sup>1 2 3</sup>

Uit een onderzoek van platform Investico voor Trouw en De Groene Amsterdammer blijkt dat de overheid bij de aanleg van zeehavens, waaronder de vergroting van de Zeesluis IJmuiden, geen rekening houdt met de uitvoering van Parijse klimaatdoelen.

De gloednieuwe sluis zou nodig zijn voor de doorvoer van grote hoeveelheden kolen en olie, terwijl die fossiele energiebronnen in de ban gaan voor het klimaat. Op dit moment is twee derde van de doorgevoerde goederen in de haven van Amsterdam fossiel: gas, kolen en vooral enorm veel benzine en kerosine.

In 2015, het jaar van het historische Parijs-akkoord, komt het definitieve besluit voor de bouw van de sluis. Alleen in het scenario met de hoogste economische groei en met forse hoeveelheden fossiele brandstoffen zou de sluis rendabel zijn. Giga cruiseschepen zouden Amsterdam komen verblijden. Het is een sluis uit een andere wereld.

Want in werkelijkheid kromp de doorvoer in het Noordzeekanaal de afgelopen twee jaar, voor een belangrijk deel als gevolg van de energietransitie. Amsterdam wil een rem op cruiseschepen. Deze kennis was er al voor 2015.

Toch wilde de provincie een grotere en diepere sluis die ook nog eens versneld aangelegd moest worden. Kosten: 58 miljoen euro.

Deze Elisabeth Post-sluis, zoals wij hem intern noemen, is een rampen project geworden. Zo moet de 'Selectieve onttrekking' om zeewater weer terug naar zee te pompen nog worden gebouwd<sup>4</sup>, zijn er extra sleepboten nodig<sup>5</sup> om de zeer grote schepen veilig over de tunnels te manoeuvreren (CO<sub>2</sub>-, NO<sub>x</sub>- en fijnstofuitstoot), moeten tunnels nog versterkt worden en komen er meer vervuilende (cruise)schepen de haven in. Dit alles voor onder andere meer olie, kolen, benzine en kerosine, met extra milieuvervuiling tot gevolg. De informatie was bekend, maar GS was er doof voor.

Het Centraal Planbureau (CPB) adviseerde eerder om bij aanleg van nieuwe spoor-en vaarwegen rekening te houden met de klimaatdoelen van Parijs (1,5 graden of maximaal 2 graden opwarming), maar dat is sindsdien niet gebeurd.

De Partij voor de Dieren waarschuwt al vanaf 2012 dat groei van de haven gegrond op doorvoer van fossiele brandstoffen kan.<sup>6 7 8</sup>

### Vragen

---

<sup>1</sup> <https://www.trouw.nl/binnenland/het-rijk-ondermijnt-klimaatdoelen-met-havenplannen~b248307b>

<sup>2</sup> <https://www.groene.nl/artikel/het-schip-in>

<sup>3</sup> <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/303420/was-prestigeproject-zeesluis-ijmuiden-een-miljard-waard>

<sup>4</sup> Schatting 67 miljoen euro

<sup>5</sup> 11 miljoen per jaar

<sup>6</sup> 2012, september: <https://noordholland.partijvoordedieren.nl/bijdragen/zeesluis-2>

<sup>7</sup> 2012, november: <https://noordholland.partijvoordedieren.nl/bijdragen/algemene-beschouwingen-begroting-2013>

<sup>8</sup> 2016, april: <https://noordholland.partijvoordedieren.nl/bijdragen/sluis-en-haven-informatiepunt-ship>

1. Is GS het met ons eens dat zij met de vergroting van de Zeesluis IJmuiden en de achterliggende berekeningen, de klimaatdoelen van Parijs negeerde?
2. De extra miljoenen die de provincie aan de zeesluis heeft meebetaald is een investering in een fossiele toekomst gebleken, waar we juist vanaf moeten stappen.  
Als we een maatschappelijke kosten-baten analyse zouden uitvoeren, waarin alle kosten en baten voor de maatschappij (inclusief impact elders en toekomstige generaties, volgens brede welvaart), zou deze sluis positief of negatief uitkomen?
3. De vervuiling door het in gebruik houden van de sluis staat haaks op de verduurzamingsdoelstellingen van PS en brede welvaart.

Hoe gaat GS ervoor zorgen dat de ontwikkelingen bij de sluis weer in lijn komen met het doel van maximaal 1,5 graden opwarming?

4. Hoe ziet GS de sluis van deze omvang als een rechtvaardiging voor circulaire economie en energietransitie?
5. Is GS bereid om een reflectie te schrijven op de keuzes die gemaakt zijn bij dit project, die gebruikt kan worden als les richting toekomstige projecten?
6. Gaat GS voortaan alle grote projecten waar ze aan bijdraagt laten toetsen aan akkoord van Parijs, in lijn met advies van CPB?